17 Ιουλίου 2013

Ένα Άγιος ιερέας από την Τερσεφάνου Λάρνακος

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Ιερομόναχου Σωφρόνιου Γ. Μιχαηλίδη

Την εποχή πού ζούμε λιγόστεψε, είναι αλήθεια, ή αγιότητα, πού τόσο πολλή την έβλεπε κανείς στις παλιές εποχές. Άνθρωποι απλοί κι απονήρευτοι, γεμάτοι Χάρη του θεού και ταπείνωση βρίσκονταν άλλοτε παντού και σκόρπιζαν την ευωδία της αγιότητας στους γύρω τους. Πιστοί δούλοι τού θεού αυτοί, έδειχναν έμπρακτα στους συνανθρώπους τους ότι ή αγιοσύνη πού ζητά ό θεός από όλους τούς χριστιανούς (Α' Πέτρ. α' 15-

16) δεν είναι ιδανικό ανέφικτο, αλλά μια ζωντανή πραγματικότητα πού ανήκει στο κάθε χριστιανό, φτάνει αυτός ν' αγαπήσει το θεό «εξ όλης της καρδίας του και εξ όλης της ψυχής του» (Ματθ. κβ' 37), και να τηρεί τις θείες εντολές Του.

'Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας φιλοξένησε διά μέσου των αιώνων στους κόλπους της εκατομμύρια τέτοιων αληθινών χριστιανών. Δεν είναι μόνο «Εκκλησία των μαρτύρων» ή Ορθοδοξία μας, μα και Εκκλησία των αγίων, των ομολογητών, των έγκρατευτών, των νηστευτών, των δικαίων, των «εν ασκήσει λαμψάντων», των «όρθοτομούντων τόν λόγον της αληθείας» και, τέλος Εκκλησία των ταπεινών, των απλών, των αληθινών χριστιανών, πού ό αριθμός τους μένει άγνωστος, των αφανών ηρώων της πίστεως πού πέρασαν την εδώ πρόσκαιρη ζωή τους μέσα στη σιωπηλή άσκηση, στη νίψη και την προσευχή, χωρίς τυμπανοκρουσίες και κραυγαλέες εκδηλώσεις, συχνά καταφρονεμένοι από τούς άρχοντες και τούς σπουδαίους τού κόσμου τούτου, μα τιμημένοι στα μάτια τού θεού, άσημοι και αψήφιστοι από τούς κοσμικούς ανθρώπους, μα πολύτιμοι και αγαπητοί στο θεό.

Οι ευλαβείς αυτοί χριστιανοί υπήρξαν πάντα οι κύριοι φορείς της ορθόδοξης πνευματικότητας, ή ζωντανή μαρτυρία της ορθόδοξης Παράδοσης. Γιατί αν ιερά Παράδοση σε τελική ανάλυση δεν είναι παρά ή εν Αγίω Πνεύματι ζωή της Εκκλησίας διά μέσου των αιώνων (ή κατά τη διατύπωση κορυφαίου ορθόδοξου θεολόγου τού αιώνα μας, «ή εν τη Εκκλησία ζωή τού ιδίου του Αγίου Πνεύματος»), τότε οι πιστοί αυτοί χριστιανοί αποτελούν τούς εκφραστές της εν τη Εκκλησία θείας αυτής ζωής, τα όργανα τού παναγίου Πνεύματος διά των οποίων ή θεία ζωή παύει να είναι κάτι το απρόσιτο και ανέφικτο για τον άνθρωπο και καθίσταται παρούσα σ' όλες τις εκδηλώσεις της επίγειας ζωής του ανθρώπου.

Σήμερα λιγόστεψαν πολύ οι αφανείς και ταπεινοί αυτοί μάρτυρες του ορθόδοξου χριστιανικού ήθους. Ό πειρασμός του ευδαιμονισμού και τού υλισμού πού κατέκτησε τη γενιά μας, δεν μάς αφήνει να επεκτείνουμε την όραση μας πέρα από τον πρόσκαιρο τούτο κόσμο, στο έπέκεινα, «όπου ήχος καθαρός έορταζόντων και βοώντων άπαύστως, Κύριε δόξα Σοι»!

Αλλά κι όταν τύχει το έπέκεινα αυτό να μάς προβληματίσει, το αντιμετωπίζουμε, δυστυχώς, όχι σαν μια ψηλαφητή πραγματικότητα μα σαν μια μακρινή, πολύ μακρινή πραγματικότητα, άπιαστη κι αβέβαιη.

Ό Χριστός όμως είναι «χθες και σήμερον ό αυτός και εις τούς αιώνας» (Έβρ. ιγ' 8). 'Η διδασκαλία του και το βίωμα της Χάριτος το όποιο μάς μετέδωσε δεν ανήκουν μόνο στην παλιά εποχή, μα σε κάθε εποχή και, επομένως, και στη δική μας. Γι' αυτό ακριβώς, άνθρωποι πού έζησαν έντονα την εν Χριστώ ζωή στις μέρες μας ή στο πρόσφατο παρελθόν, δεν πρέπει να περνούν απαρατήρητοι από μάς, τουλάχιστον από όσους «πεινούν και διψούν» το θεό και την αιώνια ζωή. Τέτοια παραδείγματα αγίων ανθρώπων αποδεικνύουν την αγιότητα κατορθωτή και στους καιρούς μας, όσο αντίξοες κι αν είναι οι συνθήκες. Έτσι, ό άγιος Νικόλαος Πλανάς, ό άγιος Νεκτάριος, ό άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης, ό άγιος Σιλουανός, ό παπά-Δημήτρης Γκαγκαστάθης, ό π. Άμφιλόχιος Μακρής, ό π. Ιερώνυμος της Αίγινας, ό άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς, πολλές σύγχρονες αγιορείτικες μορφές και πλήθος άλλες πνευματικές μορφές του αιώνα μας εμπνέουν και εμψυχώνουν τούς πιστούς με την αγιότητα τους και αποτελούν μάρτυρες της επί της γης πνευματικής βασιλείας τού θεού.

* * *

Ένας τέτοιος, αφανής και άγνωστος στους πολλούς, ακόμα και στην ιδιαίτερη πατρίδα του, μάρτυρας της ορθόδοξης εν Χριστώ ζωής, ήταν και ό παπά-Γιάννης ή Χ'παπάς ή Χ'παπα-Γιάννης όπως ήταν γνωστός, ό όποιος έζησε τον περασμένο αιώνα στο χωριό Τερσεφάνου της Λάρνακος και πέθανε το 1882. Πολλοί από τούς πιο ηλικιωμένους του χωρίου διατηρούν έντονα στη μνήμη τους τη φήμη του άγιου αυτού ιερέας, φήμη πού διατηρήθηκε αρκετά χρόνια μετά το θάνατο του και πού μεταδόθηκε σ' αυτούς από τούς γονείς και συγγενείς τους πού τον έζησαν άμεσα.

Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς γεννήθηκε. Αν όμως λάβουμε ύπ' όψιν ότι ό εγγονός και θετός γιός του Καλλής γεννήθηκε το 1856, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι ό Χ'παπα-Γιάννης θά πρέπει να γεννήθηκε κάπου μέσα

στα ταραγμένα χρόνια της πρώτης εικοσαετίας του περασμένου, αιώνα, τότε πού στην Κύπρο όλα «τα' σκίαζε ή φοβέρα και τα πλάκωνε ή σκλαβιά», με τις πολύνεκρες και καταστρεπτικές για τούς Έλληνες επαναστάσεις Τούρκων τυχοδιωκτών («στάσις της Λευκωσίας» του 1804, «στάσις τού Άλτιπαρμάκ» το 1806, στάσις του Άπα Άγά το 808), τις εξορίες Ιεραρχών (του Άρχιεπ. Χρύσανθου και του συνωνύμου του Μητροπολίτη Κιτίου το 1810), με αποκορύφωμα τους άπαγχονισμούς των εθνομαρτύρων Ιεραρχών του 1821 και το σφραγιασμό εκατοντάδων άλλων συμπατριωτών μας.

Το να γίνει ένας άνθρωπος στην εποχή εκείνη κληρικός, χρειαζόταν αυτοθυσία και πίστη πολλή, γιατί ό παπάς ήταν ό πρώτος πάνω στον οποίο ξέσπαζε το μένος του Τούρκου δυνάστη. Ό Χ"παπα-Γιάννης έζησε όλη σχεδόν τη ζωή του στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και μόλις τα τέσσερα τελευταία χρόνια του έζησε στην περίοδο της αγγλικής κατοχής.

Δεν πρέπει να είχε Ιδιαίτερη μόρφωση, γιατί στα δύσκολα εκείνα χρόνια οι λίγοι μορφωμένοι κληρικοί πού υπήρχαν εκκαλούντο να υπηρετήσουν στα σχολεία πού λειτουργούσαν στις πόλεις (όπως π.χ. ό Χρύσανθος Ιωαννίδης στη Λάρνακα, μετέπειτα Μητροπολίτης Κυρήνειας αί Κιτίου, ό Κυπριανός Οίκονομίδης στη Λευκωσία, μετέπειτα Μητρ. κιτίου, ό Κύριλλος Παπαδόπουλος στη Λευκωσία, μετέπειτα Κυρηνείας, Κιτίου και Αρχιεπίσκοπος, και πολλοί άλλοι). Ό Χ'παπα-Γιάννης πρέπει να ήταν ένας απλός κι ολιγογράμματος ιερέας, αφού υπηρέτησε στο μικρό τότε χωριό Τερσεφάνου.

Ο Χ"παπα-Γιάννης ήταν νυμφευμένος ή παπαδιά του ονομαζόταν Ελένη. Από το γάμο του απέκτησε μια θυγατέρα τη Βασιλική, την οποία αποκατάστησε με γάμο στο Τερσεφάνου. Ή παπαδιά Ελένη πέθανε λίγα χρόνια μετά την κοίμηση του συζύγου της.

Χαρακτηριστικό της μεγάλης αρετής του Χ"παπα-Γιάννη είναι οι εξής λίγες πληροφορίες πού έχουμε για τη ζωή του: μετά τη γέννηση της θυγατέρας του, ζούσε με τη γυναίκα του εν παρθενία. Ή αρετή αυτή είναι τόσο ακατόρθωτη, ώστε μόνο μερικά πραγματικά αγία ανδρόγυνα μπορούν να επιτύχουν. (Ας θυμηθούμε το παρόμοιο παράδειγμα του αγίου Ιωάννη της Κροστάνδης πού έζησε στις αρχές του αιώνα μας με τέλεια παρθενία με τη γυναίκα του). Επειδή όμως ήθελε πολύ ένα γιό, αντί να λύσει τον κανόνα της παρθενίας πού ακολουθούσε μετά τη γέννηση της Βασιλικής, προτίμησε να πάρει θετό γιό, και πήρε σαν τέτοιο τον Καλλή, τον γιό της Βασιλικής, πού ήταν και εγγονός του. Ο Χ"παπα-Γιάννης ήταν πολύ ελεήμων, συχνά μάλιστα έδινε το φαγητό του σε φτωχούς και ό ίδιος περιοριζόταν σ' ένα ρόφημα Την αρετή του αυτή της ελεημοσύνης

μιμήθηκε αργότερα, επηρεασμένος από τον παππού του, και ό εγγονός του Ιωάννης Καλλής, γιός του θετού γιου του Καλλή.

Ό Χ'παπα-Γιάννης, είχε και κάτι άλλο πολύ σπουδαίο: είχε ανεπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό την ορθόδοξη λειτουργική και εκκλησιαστική συνείδηση, πράγμα πού αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό ενός γνήσιου ορθόδοξου ιερέα Τελούσε καθημερινά τη θεία λειτουργία στην εκκλησία του χωριού του, την Αγία Μαρίνα του Τερσεφάνου. Οι καθημερινές αυτές λειτουργιές του έκαμναν συχνά τούς χωριανούς να δυσανασχετούν και να μεμψιμοιρούν εναντίον του.

Αυτός όμως δεν έπαψε να ιερουργεί και να τρέφεται καθημερινά με το τίμιο Σώμα και το τίμιο Αίμα του Χριστού.

Ή παρρησία πού είχε στο Θεό ήταν τέτοια, ώστε ή προσευχή του εισακουόταν από Αυτόν, σε σημείο πού να επιτελεί πολλές θαυματουργικές θεραπείες. Πολλοί ασθενείς πήγαιναν κοντά του, όχι μόνο από το χωριό του μα και από άλλα χωριά, για να τούς διαβάσει ευχές και να θεραπευθούν. Στις περιπτώσεις αυτές χρησιμοποιούσε ένα ξυλόγλυπτο σταυρό με παραστάσεις από την Άγ. Γραφή, πραγματικό έργο τέχνης, και ό όποιος μέσα περιείχε άγια λείψανα. Το σταυρό αυτό τον άφησε στο θετό γιό τού Καλλή, παραγγέλλοντας του να έχει ενώπιον του ακοίμητο καντήλι. Ό σταυρός αυτός βρίσκεται τώρα στο Σταυροβούνι και αποτελεί ένα από τα κειμήλια της Μονής.

Ό Χ"παπα-Γιάννης κοιμήθηκε τον ύπνο τού δικαίου στις 12 Δεκεμβρίου 1882, ήμερα τού αγίου Σπυρίδωνα. Από πληροφορίες πού είχε δώσει ό θετός γιός του Καλλής, ό ευλαβής ιερέας προγνώρισε το θάνατο του. Θάφτηκε πίσω ακριβώς από το ιερό τού ναού της Αγίας Μαρίνας.

*** * ***

Μερικά χαρακτηριστικά θαύματα πού έκανε είναι και τα εξής, από όσα ή μνήμη των παλαιοτέρων διέσωσε μέχρι σήμερα:

1. Μια γυναίκα από το Άλεθρικό, εγγονή τού Βορταξή και μητέρα τού Παναή Μανίκκου, είχε δαιμονιστεί με συνέπεια να χάσει τα λογικά της και να φύγει από το σπίτι της περιπλανώμενη έδώ κι εκεί. Όταν οι δικοί της την ανακάλυψαν, την έδεσαν σφικτά με το καννάβι και την έφεραν στον Χ"παπα-Γιάννη. Αυτός είπε να την δέσουν γερά στο στύλο τού κρεβατιού

διότι, λόγω της φύσεως της ασθένειας της, δεν μπορούσαν εύκολα να την συγκρατήσουν. Στη συνέχεια έφερε μια λεκάνη με νερό κι έκαμε αγιασμό χρησιμοποιώντας τον ξυλόγλυπτο σταυρό του με τα άγια λείψανα. Μόλις έβαζε τα άγια λείψανα στο νερό, το νερό κόχλαζε. Από τον αγιασμό αυτό ράντισε τρεις φορές την άρρωστη, οπότε αυτή αποκοιμήθηκε για 6-7 ώρες, μέχρι το βράδυ και όταν ξύπνησε ήταν τελείως υγιής. Μόλις ξύπνησε ρώτησε πού βρίσκεται και ζήτησε το παιδί της. Ό Χ"παπα-Γιάννης της εξήγησε ότι δεν βρισκόταν στο σπίτι της αλλά στο Τερσεφάνου, κι αφού ήταν πια τελείως θεραπευμένη, φρόντισε και την έστειλε στο χωριό της. Ή γυναίκα αυτή έζησε από τότε άλλα 15-20 χρόνια και ήταν τελείως καλά.

2. Σε μια άλλη παρόμοια περίπτωση τού έφεραν μια γυναίκα τρελή, δαιμονισμένη από το εξωτερικό, έκαμε πάλι με τον Ίδιο τρόπο αγιασμό την ράντισε κι αυτή αποκοιμήθηκε. Όταν ξύπνησε, είχε θεραπευθεί πλήρως.

3. Ένα άλλο θαύμα έκαμε σε κάποιον Τούρκο από το τούρκικο χωριό Σιοφτάδες, πάππου του Φεϋζουλλά πού διετέλεσε μουχτάρης στους Σιοφτάδες. Του Τούρκου αυτού ό λαιμός ήταν στραβός και ήλθε στον Χ"παπα-Γιάννη για να τον θεραπεύσει. Αυτός εκείνη την ήμερα έκαμε απόλυτη νηστεία. Έκαμε τρεις φορές αγιασμό με τον ξυλόγλυπτο σταυρό του πού είχε άγια λείψανα και γονατιστός παρακαλούσε το Θεό με θερμή προσευχή. Μόλις έβαζε τα άγια λείψανα στο νερό, το νερό κόχλαζε. Σταύρωσε τον άρρωστο με τον αγιασμό και αμέσως ό λαιμός του θεραπεύτηκε κι έγινε μαλακός σαν λάστιχο.

Αυτά είναι μερικά χαρακτηριστικά θαύματα του Χ”παπα-Γιάννη πού θυμούνται ακόμα οι γεροντότεροι του Τερσεφάνου. Ας ευχηθούμε, τώρα πού βρίσκεται στην «επουράνια Ιερουσαλήμ» (Έβρ. ιβ’ 22), να πρεσβεύει στο Θεό για το νησί μας και το λαό του πού περνά δύσκολους καιρούς. Ή παρρησία πού θα έχει τώρα πού βρίσκεται ενώπιον τού «ουρανίου θυσιαστηρίου» θα ‘ναι ασφαλώς πολύ μεγαλύτερη απ’ ότι όταν ακόμα βρισκόταν στη γη αυτή και Ιερουργούσε στο γήινο θυσιαστήριο τού χωριού του.

Ιερομόναχος ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Πηγή:apantaortodoxias.blogspot.gr